

Registr silničních vozidel a pojištění odpovědnosti

Prezentace k tématu

Osnova prezentace

- Právní úprava
- Registr silničních vozidel
- Registrační značka
- Technický průkaz
- Změny v registru
- Povinné pojištění

Právní úprava

– Registr silničních vozidel

- zákon č. 56/2001 Sb., o **podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích** a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č. 307/1999 Sb. - **ZoPP**
- vyhláška č. 343/2014 Sb., o **registraci vozidel**

– Povinné pojištění odpovědnosti za škodu

- zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (**zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla**) - **ZoPOV**
- vyhláška č. 205/1999 Sb., **kteřou se provádí zákon č. 168/1999Sb.**, o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla)

Registr silničních vozidel

– Obecně

- registr silničních vozidel je **informačním systémem veřejné správy** podle zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy
- správcem registru je Ministerstvo dopravy
- úkony v registru činí obecní úřad obce s rozšířenou působností (tzv. obce III)

- registr **obsahuje evidenci**
- a) **silničních vozidel, vlastníků a provozovatelů těchto vozidel,**
- b) silničních vozidel členů diplomatické mise,
- c) ztracených, odcizených, poškozených a zničených osvědčení o registraci silničního vozidla, technických průkazů silničního vozidla a tabulek s přidělenou státní poznávací značkou (dále jen „registrační značka“),
- d) přidělených zvláštních registračních značek a ztracených, odcizených, poškozených a zničených tabulek s přidělenou zvláštní registrační značkou,
- e) vyrobených formulářů osvědčení o registraci silničního vozidla a technického průkazu silničního vozidla opatřených identifikačními znaky a vyrobených a nevydaných tabulek registrační značky vozidla a
- f) technických údajů schválených typů silničních vozidel

Registr silničních vozidel

- U silničních vozidel je evidováno (§ 4 ZoPP)
 - v registru silničních vozidel se **u silničního vozidla uvádí**
 - a) **údaje o vlastníkovi a provozovateli**, není-li totožný s vlastníkem, kterými jsou
 - b) **registrační značka, datum přidělení registrační značky**,
 - c) číslo technického průkazu silničního vozidla, datum a místo jeho vydání,
 - d) číslo osvědčení o registraci silničního vozidla,
 - e) datum první registrace silničního vozidla,
 - f) stát poslední registrace, číslo technického průkazu silničního vozidla vydaného ve státě poslední registrace a registrační značka silničního vozidla, není-li státem poslední registrace Česká republika,
 - g) údaje o odnětí osvědčení o registraci silničního vozidla a technického průkazu silničního vozidla vydaného jiným členským státem,
 - h) údaje o vyřazení silničního vozidla z provozu a zániku silničního vozidla,
 - i) údaje o vyvezení silničního vozidla do jiného státu,
 - j) **údaj o tom, zda záznam v registru byl proveden na základě žádosti podané v zastoupení na základě plné moci**,
 - k) **údaje o pojištění odpovědnosti** za škodu způsobenou provozem vozidla (dále jen „pojištění odpovědnosti z provozu vozidla“) sdělené Českou kanceláří pojistitelů,
 - l) údaj o tom, že silniční vozidlo je historicky původní,
 - m) datum převodu silničního vozidla z registru silničních vozidel do registru historických a sportovních vozidel

Registrační značka

– Registrační značka (§ 7b a porůznu v ZoPP)

- = (nevhodně zvolená) legislativní zkratka státní poznávací značky
- přidělována na základě zápisu do registru vozidel
- na vozidle ve formě **tabulky s registrační značkou**, kterou musí být vozidlo vybaveno (provozování vozidla bez tabulky = přestupek)
- podrobnosti upravuje prováděcí předpis
- výrobu zajišťuje Ministerstvo dopravy (vydání vázáno na správní poplatek)
- **ztrátu, zničení nebo odcizení tabulky** s přidělenou registrační značkou je vlastník nebo provozovatel silničního vozidla **povinen neprodleně oznámit** obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností
- pokud bylo k silničnímu vozidlu vydáno více tabulek s přidělenou registrační značkou, odevzdá vlastník nebo provozovatel silničního vozidla tabulky, které nebyly ztraceny, zničeny nebo odcizeny, spolu s oznámením výše
- obecní úřad obce s rozšířenou působností na základě oznámení přidělí silničnímu vozidlu novou registrační značku a vydá tabulky s touto značkou
- nově možnost „**registrační značky na přání**“
- žadatelem zvolená kombinace velkých písmen latinské abecedy nebo arabských číslic, pokud současně
- a) neobsahuje hanlivé nebo pohoršující výrazy, text podněcující k nenávisti k některému národu, rase, etnické skupině, náboženství, třídě nebo jiné skupině osob, název nebo zkratku orgánu veřejné moci nebo státu a není zaměnitelná s „registrační značkou elektrického vozidla“
- b) stejná registrační značka není přidělena k jinému silničnímu vozidlu, není rezervována a tabulka s touto registrační značkou není vedena jako odcizená, ztracená nebo zničená a
- c) splňuje požadavky na formu a strukturu registrační značky na přání (upravuje prováděcí předpis)
- správní poplatek **5000 Kč za každou tabulku** (viz zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích)
- nově také „registrační značka elektrického vozidla“ - fakultativně pro vozidla na elektrickou energii nebo vodík
- začíná znaky „EL“

Technický průkaz

– Technický průkaz (§ 7f a porůznu v ZoPP)

- = tzv. velký technický průkaz
- jedním z **dokladů o technické způsobilosti silničního vozidla**
- obsahuje identifikaci vozidla a dále údaje o vlastníkovi silničního vozidla a údaje o provozovateli silničního vozidla, není-li vlastník současně provozovatelem silničního vozidla či registrační značku
- zapisují se do něj změny týkající se vozidla
- držitelem zpravidla vlastník vozidla

- souběžně také **osvědčení o registraci silničního vozidla**
- = tzv. malý technický průkaz
- také dokladem o technické způsobilosti
- který musí mít řidič motorového vozidla při řízení u sebe (podle ZoSP)
- může být zadrženo s následky pro provoz vozidla

- **ztrátu, zničení, odcizení nebo poškození** technického průkazu silničního vozidla nebo osvědčení o registraci silničního vozidla **je vlastník nebo provozovatel silničního vozidla povinen neprodleně oznámit** obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností a požádat o vydání nového technického průkazu nebo osvědčení o registraci silničního vozidla
- poškozený technický průkaz silničního vozidla nebo osvědčení o registraci silničního vozidla odevzdá vlastník nebo provozovatel silničního vozidla spolu s žádostí.
- obecní úřad obce s rozšířenou působností na základě žádosti vydá žadateli nový technický průkaz silničního vozidla nebo osvědčení o registraci silničního vozidla

Změny v registru

- Změna vlastníka a(nebo) provozovatele (§ 8 - 10 ZoPP)
 - viz dále
- Změna ostatních údajů (§ 11 ZoPP)
 - např. na základě přestavby vozidla, které se projeví v zapisovaných údajích
- Vyřazení silničního vozidla z provozu (§ 12 ZoPP)
 - **na žádost i z moci úřední** (zaniklo-li pojištění odpovědnosti z provozu vozidla)
 - povinnost odevzdat osvědčení o registraci silničního vozidla a všechny vydané tabulky s přidělenou registrační značkou
 - odtud někdy označováno jako *uložení registračních značek do depozitu*
 - vlastník silničního vozidla vyřazeného z provozu je povinen
 - a) **zabezpečit** toto vozidlo takovým způsobem, aby neohrožovalo nebo nepoškozovalo životní prostředí, a
 - b) **neodstraňovat** podstatné části vyřazeného silničního vozidla, zejména karoserii s vyznačeným identifikačním číslem silničního vozidla a motor
 - trvá-li vyřazení silničního vozidla z provozu **déle než 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců**, je vlastník vyřazeného silničního vozidla povinen bez zbytečného odkladu oznámit adresu místa, kde je vyřazené silniční vozidlo umístěno a účel jeho využití
 - **dočasné**, lze ukončit, pokud je vozidlo technicky způsobilé a pojištěno
- Zánik silničního vozidla (§ 13)
 - zápis zániku v registru vozidel na základě určitých skutečností (zničení vozidla např. při havárii, ekologická likvidace či naložení s autovrakem podle zvláštních předpisů)
 - definitivní

Změny v registru

– Změna vlastníka a(nebo) provozovatele (§ 8 - 10 ZoPP)

- vozidlo předmětem vlastnického práva - převod či přechod práva k věci
- vlastnické právo ovšem nabýváno či pozbýváno **bez návaznosti na změny v registru vozidel**
- ovšem současné **povinnost uvést právní stav do souladu s evidencí**

- žádost o zápis změny vlastníka silničního vozidla nebo oznámení **se podává do 10 pracovních dnů** ode dne
- a) převodu vlastnického práva k silničnímu vozidlu, nebo
- b) přechodu vlastnického práva k silničnímu vozidlu nebo nabytí právní moci rozhodnutí soudu v dědickém řízení

- **dříve: dvě fáze** = původní vlastník odhlásil na nového vlastníka a nový vlastník přihlásil na sebe
- *problém*: nedokončování převodu a řada vozidel v tzv. *polopřevodu*
- z tohoto důvodu nová úprava změny vlastníka

- **nyní: jedna fáze** = společná žádost původního a nového vlastníka
- lze využít zmocněnce na základě úředně ověřené plné moci
- *potenciální problém*: obtížná situace nového vlastníka, pokud původní vlastník nespolupracuje při změně vlastníka v registru

- **vlastník totiž současně provozovatelem**, pokud není provozovatel zapsán zvlášť (provozovatel vymezen formálně)
- přičemž provozovatel odpovídá jednak v rámci objektivní odpovědnosti provozovatelem za dopravní přestupky (přestupek provozovatele vozidla podle § 123f ZoSP) a dále odpovídá za škody způsobené provozem vozidla (povinnost pojistit)

- dříve neřešeno, nově však ZoPP stanoví, že došlo-li ke změně vlastníka silničního vozidla na základě převodu vlastnického práva a dosavadní nebo nový vlastník neposkytl potřebnou součinnost pro podání společné žádosti o zápis změny vlastníka silničního vozidla v registru silničních vozidel ve lhůtě, provede obecní úřad obce s rozšířenou působností zápis změny rovněž na žádost dosavadního nebo nového vlastníka = **zápis změny bez součinnosti**
- i tak je ale na místě obezřetnost...

Povinné pojištění

– Zákon 168/1999 Sb.

- obecné pravidlo = nestanoví-li tento zákon jinak,
- a) **musí být v případě vozidla zapsaného v registru** silničních vozidel podle zákona upravujícího podmínky provozu vozidel na pozemních komunikacích **povinnost pojištění odpovědnosti podle tohoto zákona splněna po celou dobu**, kdy je vozidlo zapsáno v registru silničních vozidel, s výjimkou doby, kdy je v registru silničních vozidel zapsáno jako vyřazené z provozu, vyvezené do jiného státu nebo zaniklé, a doby, kdy je vozidlo odcizené,
- b) **může na dálnici, silnici, místní komunikaci a účelové komunikaci**, s výjimkou účelové komunikace, která není veřejně přístupná (dále jen „pozemní komunikace“), **provozovat vozidlo pouze ten, jehož povinnost nahradit újmu způsobenou provozem tohoto vozidla je pojištěna podle tohoto zákona**; povinnost pojištění odpovědnosti musí být splněna i v případě ponechání vozidla na pozemní komunikaci
- základ = ustanovení občanského zákoníku o **odpovědnosti za škodu z provozu dopravních prostředků** (§ 2927 zákona č. 89/2012 Sb.)
- pojištění nevzniká ze zákona
- nýbrž **povinnost uzavřít pojistnou smlouvu o určitém obsahu** (např. minimální výše pojistného plnění 35 mil. Kč)
- pojistné v tržní výši, ale pojistitel musí být schopen pokrýt závazky z pojištění
- soukromoprávní vztah (ZoPOV taktéž zakládá subsidiaritu občanského zákoníku - zejména ustanovení o pojistné smlouvě)
- současně zákonem zřízena **Česká kancelář pojistitelů (ČKP)** jako profesní organizace pojistitelů
- je právnickou osobou se sídlem v Praze, která je oprávněna vyvíjet činnost v rozsahu stanoveném ZoPOV
- ČKP je např. poškozenému s bydlištěm nebo sídlem na území České republiky **povinna sdělit na jeho žádost**
- a) jméno, popřípadě jména, příjmení a adresu bydliště nebo místo podnikání nebo obchodní firmu, anebo název a sídlo vlastníka nebo obvyklého řidiče nebo registrovaného držitele vozidla, jehož provozem byla poškozenému újma způsobena,
- b) obchodní firmu a adresu pojišťovny, u které byla pojištěna odpovědnost z provozu vozidla, jehož provozem byla poškozenému újma způsobena,
- c) číslo pojistné smlouvy, kterou byla odpovědnost z provozu vozidla, jehož provozem byla poškozenému újma způsobena, pojištěna

Povinné pojištění

– Následky nepojištění s související povinností

- zvláštní institut podle ZoPOV = **příspěvek**
- osoba povinná k zaplacení příspěvku je povinna zaplatit ČKP příspěvek **za každý den porušení povinnosti** mít sjednáno pojištění
- výše příspěvku se vypočte jako součin počtu dní, kdy byla porušována povinnost, a výše denní sazby podle druhu vozidla
- při určení osoby povinné k zaplacení příspěvku se má za to, že
 - a) osoba zapsaná jako vlastník vozidla v registru silničních vozidel je vlastníkem vozidla a
 - b) osoba zapsaná jako provozovatel vozidla v registru silničních vozidel je provozovatelem vozidla
- plnění za újmu způsobenou provozem vozidla, kterou je povinna nahradit osoba bez pojištění odpovědnosti, byl-li provoz tohoto vozidla podmíněn pojištěním odpovědnosti podle tohoto zákona, **poskytuje ČKP z garančního fondu**
- následně má ovšem v určitém rozsahu regres
- dále je provozování vozidla bez pojištění také přestupkem, za který lze uložit **pokutu od 5000 Kč do 40000 Kč**
- podle ZoPOV je při provozu vozidla na pozemní komunikaci jeho **řidič povinen mít u sebe zelenou kartu** nebo doklad o hraničním pojištění a na požádání jej předložit příslušníku Policie ČR
- přestupkem je taktéž nepředloženi zelené karty (pokuta od 1500 Kč do 3000 Kč či příkazem na místě do 1500 Kč)